

ἡλογοῦμαι Θράκ. (Ἀδριανούπ.) Μακεδ. (Βελβ.) κ. ἄ. ἡλογοῦμαι Μακεδ. (Γκιουβ.) ἀπὸλογοῦμαι Πελοπ. (Λακων.) Ρόδ. ἡλογοῦμαι Α.Ρουμελ. (Μεσημβρ.) ἀπὸλογοῦμαι Θράκ. (Σηλυβρ. κ. ἄ.) Κεφαλλ. Πελοπ. (Αἴγ. Ἀρκαδ. Βούρβουρ. Βυτίν. Καλάβρυτ. Κλουτσίνοχ. Κορινθ. Λάστ. Μεγαλόπ. Οἶν.) ἀπὸλοῦμαι Θράκ. ἀπὸλογοῦμαι Θράκ. (Αἴν. Κομοτ.) Ἰμβρ. Λήμν. Σαμοθρ. Στερελλ. (Αἰτωλ.) κ. ἄ. ἀπὸλοῦμαι Θράκ. (Κομοτ.) ἀπὸλογοῦμαι Κεφαλλ. Πελοπ. (Μεγαλόπ.) ἀπὸλογοῦμαι Στερελλ. (Κλών.) ἀπὸλογοῦμαι Θράκ. Σάμ. Στερελλ. (Αἰτωλ. Καλοσκοπ.) ἀπὸλογοῦμαι Θράκ. (Σηλυβρ.) Μύκ. π'λογοῦμαι Θράκ. (Γέν.) ἀπὸλογοῦμαι Πελοπ. (Μεσσ.) ἀπὸλογοῦμαι Βιθυν. ἀπὸλογοῦμαι Θεσσ. (Ὀλυμπ.) ἀπὸλογοῦμαι Θράκ. ἀπολογῶ Πόντ. Τραπ.) ἀπολοῶ Ρόδ. ἀπὸλοῶ Τήλ. ἀπολογέω Ἀπουλ. Μπόβ.) ἀπολογίζω Ἀπουλ. (Μπόβ.) ἀπὸλογοῦμαι Πόντ. (Κερασ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ ἀρχ. ἀπολογοῦμαι. Εἰς τὸν τύπ. ἀπὸλογοῦμαι καὶ τοὺς ἀπὸ τούτου τὸ η τῆς δευτέρας συλλαβῆς προῆλθεν ἐκ τῆς νεωτέρας αὐξήσεως, ὡς καὶ ἀνὴρ βάλω, ἀνὴρ μένω, κατὴρ βάλω κτ., περὶ ὧν ἰδ. ΓΧατζιδ. ΜΝΕ 1,33. Πβ. καὶ ΒΦάβην ἐν Ἀθηνᾷ 29 (1917) Λεξικογρ. Ἀρχ. 42 κέξ. Ὁ τύπ. καὶ μεσν. ἰδ. Λύβιστρ. καὶ Ροδάμν. Ε 54 (ἐκδ. J Lambert). Εἰς τὸν τύπ. ἀπ'λογοῦμαι καὶ τοὺς ἀπὸ τούτου τὸ ο τῆς δευτέρας συλλαβῆς ἀπεβλήθη κατὰ τὸν νόμον τοῦ Kretschmer. Εἰς τοὺς μετὰ τοῦ φ ἐν τῇ δευτέρᾳ συλλαβῇ τύπ. ὀφείλεται τοῦτο εἰς τὸν διπλοῦν τύπ. τῆς προθέσεως ἀπὸ ἐν συνθέσει, περὶ οὗ ἰδ. ΒΦάβην ἐνθ' ἄν. 49. Οἱ ἐνεργ. τύπ. προῆλθον ἐκ τοῦ μέσου, καθὰ ἐξηγοῦμαι -ἐξηγῶ κτλ. Ὁ τύπ. ἀπογοῦμενε διὰ τὴν ἀποβολὴν τοῦ λ καὶ τὴν συγχώνευσιν τοῦ οο εἰς ο.

1) Ἀπολογοῦμαι, ἀποκρούω κατηγορίαν, δικαιολογοῦμαι κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Τραπ.): Τί ἀπολογεῖσαι γιὰ ὅσα σὲ κατηγοροῦν; Ἀπολογήθηκε ὡς τὸ δικαστήριον καὶ εἶπε ὅλη τὴν ἀλήθειαν. Τὸν μάλωσα καὶ δὲν εἶχε μοῦτρα ν' ἀπολογηθῇ. Ἀπολόγησον νὰ δοῦμε τί θὰ πῆς γι' αὐτὰ ποῦ ἔκαμες κοιν. || Ἄσμ.

Ταχὰ ὡς τῇ γρίσι τοῦ Θεοῦ, ἐκεῖα σὲ θέλω νά 'σαι, νὰ λέω γὰρ τὰ κρίματα καὶ σὺ νὰ ἡκολούθῃς Κρήτ.

Κόρη, κὶ ἂν ἔρτ' ὁ Κωσταντῆς, ντ' ἀπὸλογοῦμαι νὰ δῶ; —Μάννα, νιό φόβεις κ' ἐντροπὴς καὶ νιό ν' ἀπὸλογοῦμαι; μάννα, χάλα ὡς τὴν τσέπην μου κ' ἔβγαλε τ' ἀνοιγάρᾳ καὶ δὸς τὴν ἀρραβῶν' ἀτου κὶ ἄς πάη ὁπόθεν ἔρθεν Κερασ. 2) Ἀπαντῶ, ἀποκρίνομαι εἰς τινα πολλαχ. καὶ Ἀπουλ. (Μπόβ.) Κατπ. Πόντ. (Κερασ. Χαλδ.): Τοῦ μιλᾶω καὶ δὲ μ' ἀπολογεῖται. Δὲν ἀπολογεῖσαι ποῦ σὲ φωνάζουνε; Τοῦ ἀπολογήθηκα, ἀλλὰ δὲ μ' ἄκουσε πολλαχ. Εἶναι μὲ ὥρα ποῦ τοῦ φωνάζω τοαὶ δὲν ἀπὸλοῦμαι Νάξ. (Τσικαλαρ.) Ἐφώνιαζά του, μὰ δὲ μοῦ ἡκολούθησε Κρήτ. Σ' κρένον κὶ δὲ μ' ἀπὸλογοῦμαι Στερελλ. (Αἰτωλ.) Τόσα λόγια τ' εἶπα κὶ καὶ δὲν ἀπὸλογοῦμαι (καὶ δὲν = οὔτε καὶ) Λήμν. Ὁ δεῖνα ἀπολόγησε τοαὶ εἶπε Μπόβ. Ἀπολόγησε λέγοντα (ἀπεκρίθη λέγων) αὐτόθι. || Φρ. Ἀπ'λοήθηκες καὶ σὺ! (καὶ τὴν μᾶς εἶπες καὶ σὺ!) Θράκ. Ἐνα σπυράκι βγαλε γαί τ' ἀπὸλογοῦμαι δὲ βουνὰ καὶ τὰ λαγάδια (οἶονεὶ τὰ βουνὰ καὶ τὰ λαγκάδια ἀπὸλογοῦται τὰς κραυγὰς) Ἀπύρανθ. || Παροιμ. Μιλῆσανε τοῦ εὐγενῆ τσ' ἀπὸλογοῦμαι ποῦ 'χε (ὅτι τὸ θάρρος εἶναι γνῶρισμα τοῦ πλούτου μᾶλλον ἢ τῆς εὐγενείας) Μέγαρ. Ἐπολογήθηκεν τῷ ὁ γάδαρος ποῦ τὴν ἀπ-πέσ-σω πάγνην (ἐπὶ τῶν αὐθαιρέτως ἄνευ προκλήσεως ἀπαντῶντων) Κύπρ. || Ἄσμ.

Ἐνα τοῦ λέ' ἢ λυερὴ κὶ ὁ νῆος ἀπὸλογοῦμαι, —Μὴ σ' ἔδα, μὴ σ' ἐγάπησα καὶ μὴ τὸ νοῦ μου πῆρες Ἀπύρανθ.

Ἐπέρασ' ἀ τὴ δόρτα τση κ' εἶπα τση κόρης γειά σου κ' ἐκεῖν' ἐπὸλογοῦμαι, μαχαίρι ὡς τὴ γαρδιά σου αὐτόθι.

Καλὴ μέρα σας ἄρχοντες· κἀνεὶς κὶ ἀπὸλογοῦμαι Κατπ.

Φρόνιμα μ' ποῦ δαιρέτισεν, φρόνιμα ἀπολόγησιν Κύπρ.

Ὡσπον νὰ σκάσῃ αὐγινιός, νὰ πάη ἢ πούλεια γιόμα, νὰ κάτσον νὰ οἱ ἀπὸλογοῦμαι τῆς ξενιτειᾶς τὰ πάτρη Θράκ.

Ἀπὸλοῦ καὶ λέει του καὶ κόβγει τὴν ψυχὴν του Τήλ.

Καὶ μὴ μὴλῆ, μικρομὴλῆ, ἀπολοῦ καὶ λέει Ρόδ.

Βασιλοπούλλα λάλεσεν μόνε κὶ ἀπολογᾷ με Τραπ.

Ἐρθεν ποὺλλιν κ' ἐγόνεψεν ὡς σὴ χορταρί' ἀστάδυν, ὡς κῶθεν κ' ἐκαλογόνεψεν ὡς σὴ Κωσταντῆν' τ' ὠμία, κελήδεσε, ἀπὸλογοῦμαι ἀνθρωπινὴν λαλίαν αὐτόθι. Ἡ σημ. καὶ μεσν. Πβ. Τιμαρ. 18 (ἐκδ. AElissen 4,1 σ. 61) «νόμος ἔμποινος ὥριστα κατὰ τῶν ἐρωτῶντων ἢ ἀπολογουμένων περὶ τῆς ἐπωνυμίας τοῦ γέροντος». ἰδ. καὶ Θησαυρ. 1, Β, 1547 Α: «usum novitium, ut sit i. q. ἀποκρίνεσθαι...» Ὑπὸ τὸν τύπ. ἀπολογίζομαι ἤδη μεταγν., ἰδ. Θησαυρ. ἐνθ' ἄν. 1549 Α. 3) Ἀποδέχομαι, ἀναλαμβάνω, ὑποχρεοῦμαι εἰς τι Ἀνδρ. (Κόρθ. κ. ἄ.): Ν' ἀπολογεῖται κάθα ἕνας νὰ σ' κῶν' τὰ χαλίτσα.

ἀπολογία ἢ, Πελοπ. (Καλάβρυτ. Κορινθ.) ἀπὸλογοῦμαι Μακεδ. ἀπολοῦ Πελοπ. (Λακων.) ἀπὸλογοῦμαι Θράκ. ἀπὸλογοῦμαι Μακεδ. (Χαλκιδ.) ἀπὸλογοῦμαι Κρήτ. (Σέλιν. κ. ἄ.) Πελοπ. (Λακων.) Ρόδ. ἀπὸλογοῦμαι Θεσσ. (Ἀλμυρ.) ἡλογοῦμαι Ἡπ. Λευκ. Μακεδ. (Φλόρ.) Ρόδ. ἀπὸλογοῦμαι Βιθυν. Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. ἀπολογία. Διὰ τὴν μεταβολὴν τῆς καταλήξεως ὡς καὶ ἐν τῷ ἀντιλογία-ἀντιλογία κτλ. ἰδ. ΓΧατζιδ. ἐν Ἀθηνᾷ 24 (1912) 10.

1) Ἀπολογία, δικαιολογία δι' ὅσα τις εὐθύνεται Πελοπ. (Καλάβρυτ. Κορινθ.): Δὲν ξέρω τί ἀπολογία νὰ κάνω ὡς τὸ δικαστήριον Καλάβρυτ. Τὰ μπερδεψες ὡς τὴν ἀπολογία σου καὶ γι' αὐτὸ δικάστηκες Κορινθ. Συνών. ἀπολογία 1. 2) Ἀπάντησις, ἀπόκρισις, οἶον εἰς ἐρώτησιν, εἰς ἐπιστολὴν ἢ ἄλλως Θράκ. Κρήτ. (Σέλιν. κ. ἄ.) Πελοπ. (Καλάβρυτ. Κορινθ. Λακων.) Ρόδ.: Ὅντας σὲ κράξῃ, μὴ δώσης ἀπολογία Καλάβρυτ. Δὲν τὰ 'πες καλὰ ὡς τὴν ἀπολογία σου καὶ μὲ ζήμιωσες Κορινθ. Δὲ θὰ ζοῦ δώσω ἀπὸλογοῦμαι Λακων. || Ἄσμ.

Τ' ἄλοον ἐποκρίθηκεν κὶ ἀπὸλογοῦμαι τοῦ δίνει Ρόδ.

Σὲ περιβόλι σέβηκα | κὶ ὅλα τὰ δέντρα ρώτησα, κἀνένα δὲ μὲ σύντυχε, | μόν' μὴ μὴλῆ, χρυσὴ μὴλῆ, ποῦ κάμ' τὰ μῆλα τὰ χρυσᾶ | ἀπὸλογοῦμαι μὲ ἔδωκε Θράκ. Συνών. ἀνταπόλογος, ἀπολογία 2. 3) Ὀμιλία, φράσις, φωνὴ Θεσσ. (Ἀλμυρ.): Ἀπὸλογοῦμαι μεγάλες. Συνών. ἀπολογία 3. 4) Ὀμιλία, μνεία περὶ τινος Βιθυν. Ἡπ. Λευκ. Μακεδ. (Φλόρ. Χαλκιδ. κ. ἄ.): Πέρασα ἀποκεῖ κ' εἶχανε τὴν ἀπὸλογοῦμαι σου Βιθυν. || Ἄσμ.

Κὶ ἄλλ' ἀπολογία δὲν εἶχαν γιὰ τοῖς ὁμορφες Ἡπ.

Ν' ἀκούσετε μὴ ἀπὸλογοῦμαι κ' ἕναν καινούργιο λόγο Λευκ. Συνών. ἀπολογία 4.

ἀπολόγησι ἢ, ἀμάρτ. ἀπὸλογοῦμαι Προπ. (Ἀρτάκ. Πάνορμ.) Ἐκ τοῦ ρ. ἀπολογεῖμαι.

Ἀπόκρισις, ἀπάντησις εἰς ἐρώτησιν ἢ αἰτίασιν: Μηδὲ φωνὴ μὴδ' ἀπολόγησι.

